

Wrocław, 8 lutego 2010 roku

WK.60/DS/K-102/09

**Pan
Marek Łapiński
Marszałek Województwa
Dolnośląskiego**

**ul. Wybrzeże Słowackiego 12-14,
50-411 Wrocław**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 5 października do 30 grudnia 2009 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Samorządowego Województwa Dolnośląskiego. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 grudnia 2009 roku i pozostawionym w jednostce.

Stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 i 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w zakresie zadań własnych województwa kontrola została przeprowadzona na podstawie kryterium legalności oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym, a w zakresie zadań administracji rządowej także z uwzględnieniem kryterium rzetelności, celowości i gospodarności.

Ponadto w ramach kontroli gospodarki finansowej Województwa, w okresie od 23 listopada do 16 grudnia 2009 roku przeprowadzono kontrolę wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej w Kolegium Nauczycielskim we Wrocławiu. W oparciu o ustalenia kontroli ujęte w odrębnym protokole, podpisanym 22 grudnia 2009 roku, Izba wystosowała wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu Marszałkowi do wiadomości).

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim wykazała, że większość zadań objętych kontrolą była realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Obok pozytywnych ustaleń kontroli, stwierdzone zostały także uchybienia i nieprawidłowości, które wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych

Kierownicy oświatowych jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego, nieposiadających osobowości prawnej nie otrzymali pełnomocnictw zarządu do jednoosobowego działania, o których mowa w art. 56 ust. 1 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1590 ze zm.). Wymóg udzielenia pełnomocnictw wynikał również z wewnętrznych uregulowań obowiązujących w jednostce tj. z § 96 ust. 4 Statutu Województwa przyjętego uchwałą nr XLIII/815/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 29 marca 2002 roku (Dz.Urz. Woj. Dolno. Nr 40, poz. 1084 ze zm.) oraz z § 5 uchwały nr XIX/342/2000

Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 31 marca 2000 roku w sprawie zasad gospodarowania mieniem województwa.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wykazano przychody budżetu zrealizowane tytułem zaciągniętych pożyczek na prefinansowanie w łącznej kwocie 51.409.751,60 zł, tj. o 300.000,00 zł niższej od wynikającej z ewidencji księgowej. Obroty strony Ma konta 268 – „Zobowiązania z tytułu prefinansowania” zaewidencjonowane za ten okres sprawozdawczy wyniosły 51.709.751,60 zł. Powyższe naruszało §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 115 poz. 781 ze zm.), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz §10 ust. 1 pkt 6 lit. A załącznika nr 34 do rozporządzenia, stanowiący iż w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania dotyczące przychodów z tytułu kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji – zawierają łączne kwoty zobowiązań dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy.

Przychody budżetu w kwocie 900.000,00 zł uzyskane w 2008 roku ze sprzedaży akcji spółki „DOL-EKO Organizacja Odzysku” S.A. w wyniku przeprowadzenia w trybie oferty ogłoszonej publicznie procedury zbycia tych akcji na podstawie przepisów działu IV „Prywatyzacja pośrednia” ustawy z 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji, w związku z art. 12 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej, zaewidencjonowane zostały na stronie Ma konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach”, a następnie w 2009 roku przeksięgowane na konto 960 „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu”. Jest to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 962 określonymi w ZPK jednostki oraz załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142 poz. 1020 ze zm.), z których wynika, że służy ono do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu. Operacja sprzedaży akcji miała charakter pieniężny. Do ewidencji przychodów i rozchodów dotyczących prywatyzacji służy konto 968 „Prywatyzacja”, a zrealizowane przychody z tego tytułu wykazuje się w sprawozdaniu Rb-NDS w pozycji D16 „prywatyzacja majątku jst”.

Z bilansu z wykonania budżetu Województwa Dolnośląskiego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2007 roku wynika, iż kwota pozostających do dyspozycji jednostki w 2008 roku środków wynosiła 255.507.304,55 zł. W sprawozdaniu Rb-NDS za 2008 rok po stronie wykonania w części dotyczącej finansowania wykazano przychody w wierszu D13. „nadwyżka z lat ubiegłych” kwotę 204.326.573,14 zł, a w wierszu D17. „inne źródła” kwotę 53.485.143,50 zł – razem 257.811.716,64 zł

tj. łącznie wyższą o 2.304.412,09 zł od kwoty ustalonej na podstawie bilansu sporządzonego według stanu na 31 grudnia 2007 roku (255.507.304,55 zł).

Z bilansu z wykonania budżetu Województwa za 2008 rok wynika kwota środków pozostających do dyspozycji jednostki w 2009 roku w wysokości 275.954.803,11 zł, podczas gdy w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2009 roku w wierszu D13 po stronie wykonania przychodów wykazano kwotę o 9.994.540,94 zł wyższą, za II kwartały 2009 roku – kwotę wyższą o 4.396.571,98 zł, za III kwartały 2009 roku – kwotę wyższą o 4.697.530,96 zł od kwoty ustalonej na podstawie bilansu sporządzonego według stanu na 31 grudnia 2008 roku (275.954.803,11 zł).

Brak zgodności wykazanych w Rb-NDS za 2008 rok kwot przychodów z tytułu nadwyżek środków z lat ubiegłych z ustalonymi na podstawie bilansu za 2007 rok uzasadniono wyliczeniem kwot przychodów wykazanych w poz. D13 oraz poz. D17: „na podstawie danych wynikających z tego sprawozdania z uwzględnieniem wyceny bilansowej na koniec 2008 r. środków wyrażonych w euro znajdujących się w nadwyżce z lat ubiegłych. W bilansie z wykonania budżetu województwa za rok 2007 pokazuje się wynik na wszystkich operacjach niekasowych, w tym zarówno różnice kursowe z wyceny bilansowej na koniec 2007 roku, jak i różnice kursowe wynikające ze zrealizowanych wpływów i wypływów środków wyrażonych w walutach, które nie zostały uwzględnione przy wyliczaniu nadwyżki z lat ubiegłych wg danych z tego sprawozdania.”

Z przedstawionej metody ustalania kwoty poszczególnych przychodów w Rb-NDS za 2008 rok (zał. nr 1) wynika, że wycena bilansowa na 31 grudnia 2008 roku środków Euroregionu Nysa stanowi kwotę +1.545.904,66 zł, a o skutki tej wyceny zwiększono kwotę nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (poz. D13 kol. wykonanie).

Natomiast w sprawozdaniach Rb-NDS za I, II i III kwartał 2009 roku kwota przychodów tytułem nadwyżki z lat ubiegłych (poz. D13) przyjęła wartość zmienną. Do kwoty przychodów z nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 275.562.446,21 zł ustalonej na podstawie kolumny „wykonanie” sprawozdania Rb-NDS (poz. C. Nadwyżka/Deficyt - 73.656.038,09 zł + D. Finansowanie - 201.906.408,12 zł) wliczano kwoty „m.in. z dokonanej wyceny nie później niż na koniec kwartału 2009 r., według zasad obowiązujących na dzień bilansowy środków w walutach obcych znajdujących się w nadwyżce z lat ubiegłych (poz. D13)”.

Z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a z § 10 ust. 1 pkt 6 lit. c załącznika nr 34 do rozporządzenia, że w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania dotyczące przychodów z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych oraz przychodów z innych źródeł – wykazuje się w wysokości środków faktycznie osiągniętych za lata ubiegłe (...). W kontrolowanym okresie kwota przychodów nadwyżek środków z lat ubiegłych nie była ustalana na podstawie ksiąg rachunkowych według stanu na 31 grudnia odpowiednio 2007 i 2008 roku, odzwierciedlonego w bilansach z wykonania budżetu, lecz na podstawie danych ze sprawozdań Rb-NDS za lata 2007-2008. Sprawozdanie finansowe – bilans z wykonania budżetu organu jak i sprawozdanie budżetowe Rb-NDS sporządzane są na podstawie tych

samych ksiąg rachunkowych, co oznacza, że w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS kwoty dotyczące przychodów z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych oraz przychodów z innych źródeł – wykazuje się w wysokości środków faktycznie osiągniętych za lata ubiegłe tj. według stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego. Przyjęta metoda ustalania przychodów z tytułu nadwyżek środków pozostających do dyspozycji jednostki w roku budżetowym na podstawie informacji zawartych w kolumnie „wykonanie” sprawozdania Rb-NDS za rok poprzedni narusza zasadę ustalania danych na podstawie sald kont na dzień bilansowy.

Odnoszenie w trakcie roku skutków wyceny kwartalnej walut, dokonywanej zgodnie z § 7 ust. 9 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, na konto 960 w korespondencji z kontem 962 jest niezgodne z opisem funkcjonowania konta 962 zawartym w wyżej wymienionym rozporządzeniu, z którego wynika, że saldo konta 962 przenosi się na konto 960 pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu. Nawet przy tego typu księgowaniach w sprawozdaniach Rb-NDS należy wykazywać stany wynikające z ewidencji księgowej na 31 grudnia.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Wyceny zgromadzonych na rachunkach bankowych Województwa środków pieniężnych w euro dokonano na 31 grudnia 2008 roku, 31 marca i 30 czerwca 2009 roku według kursów wymiany złotego ogłoszonych przez NBP odpowiednio w tabelach z 30 grudnia 2008 roku, 30 marca i 29 czerwca 2009 roku, tymczasem z art. 30 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku, Nr 152, poz. 1223 ze zm.) wynika, że nie rzadziej niż na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych aktywa po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, a z § 7 ust. 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U Nr 142, poz. 1020 ze zm.) wynika, że należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy. Różnica w wartości kursów wymiany złotego na euro między 30 a 31 grudnia 2008 roku wyniosła 0,048 zł, między 30 a 31 marca 2009 roku – 0,0178 zł, między 29 a 30 czerwca 2009 roku – 0,212 zł, co spowodowało, że wycena stanów rachunków bankowych została odpowiednio zaniżona o 717.175,91 zł (31 grudnia 2008 roku), zawyżona o 266 941,10 zł (31 marzec 2009 roku) i zawyżona o 1 043,91 zł (30 czerwiec 2009 roku).

W 2008 roku Województwo Dolnośląskie na podstawie Umowy poręczenia z 31.01.2008 r. udzieliło poręczenia Kredyt Bankowi S.A. za zobowiązania przejęte przez Specjalistyczny Szpital im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu na łączną kwotę do wysokości 22.984.062,13 zł, z czego: kapitału do kwoty 16.784.062,13 zł i należnych odsetek do kwoty 6.200.000,00 zł. W pkt. 2 umowy poręczenia termin jego ważności określono „do dnia całkowitej spłaty zobowiązań Kredytobiorcy z tytułu Umowy

Kredytowej”, a zgodnie z Ogólnymi Warunkami Kredytowania Banku, stanowiącymi załącznik do umowy o kredyt obrotowy, za dzień ten należało rozumieć ostateczny termin spłaty kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami Banku.

W uchwale nr XX/252/07 z 28 grudnia 2007 roku Sejmik Województwa Dolnośląskiego wyraził zgodę na udzielenie w/w poręczenia na okres od dnia zawarcia umowy poręczenia maksymalnie do 30 czerwca 2022 roku. Termin spłaty pierwotnie określony na 30 kwietnia 2020 roku został w drodze aneksu do umowy o kredyt zmieniony na 30 czerwca 2019 roku. W drodze aneksu do umowy możliwa jest zatem także prolongata terminu całkowitej spłaty, co wydłuży odpowiedzialność Poręczyciela. W świetle interpretacji art.879 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny, dokonanej przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 9 stycznia 2008 roku (II CSK 407/07, M. Prawn. 2008/3/115), przedłużenie umowy kredytowej, stanowiące odroczenie płatności długu, samo w sobie nie stanowi zwiększenia zobowiązania poręczyciela w rozumieniu tego przepisu. Przy tak skonstruowanym w umowie terminie ważności poręczenia może zatem dojść do faktycznego przedłużenia odpowiedzialności poręczyciela poza termin wskazany przez Sejmik Województwa. Zgodnie z obowiązującym w dacie zawarcia umowy poręczenia art. 86 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.), poręczenia i gwarancje udzielane przez jednostki samorządu terytorialnego są terminowe i udzielane do określonej kwoty.

W zakresie udzielania zamówień publicznych

Przeprowadzając postępowanie o zamówienie publiczne nr Z.332-151/08 na zakup 11 fabrycznie nowych samochodów na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego, w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.), Zamawiający wbrew postanowieniu zawartemu w art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych nie wykluczył z postępowania firmy E. sp. z o.o., pomimo że wykonawca nie wniósł wymaganego wadium. Powyższe nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia postępowania, gdyż powołany wyżej wykonawca nie złożył oferty najkorzystniejszej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy.

W postępowaniu o zamówienie publiczne nr Z.332-112/08 na zakup fabrycznie nowego samochodu na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego przeprowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej równej lub przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający wbrew postanowieniu zawartemu w art. 26 ust. 3 ustawy, nie zwrócił się do firmy M.W. sp. z o.o. o uzupełnienie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, pomimo że wyżej wymieniony załączył do oferty nieaktualne zaświadczenia z ZUS o niezaleganiu w opłacaniu składek i zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu w podatkach oraz nie załączył do oferty wymaganych informacji z Krajowego Rejestru Karnego

w zakresie określonym w art. 24 ust. 1 pkt 4-8 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz w zakresie określonym w art. 24 ust. 1 pkt 9 ustawy.

W trakcie kontroli realizacji zamówienia publicznego nr DU – Z.332-9/08 pn. „Zakup sprzętu komputerowego oraz urządzeń komputerowych dla Wydziału Ochrony Środowiska, Wydziału Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz do realizacji wniosku własnego Województwa Dolnośląskiego „Biuro Koordynacji Wdrażania Dolnośląskiej Strategii Innowacji” wraz z serwisową obsługą eksploatacyjną oraz dostawą podstawowych materiałów eksploatacyjnych w okresie udzielonej gwarancji”, nie przedłożono kontrolującemu oryginału gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek, wniesionej przez wykonawcę firmę K.T.E sp. z o.o., ważnej do 7 października 2011 roku. Jak wynika z art. 147 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy i jeżeli wykonawca jest jednocześnie gwarantem, zabezpieczenie służy także pokryciu roszczeń z tytułu gwarancji jakości. Zabezpieczenie stanowi określoną sumę pieniędzy lub odpowiednie zobowiązanie zapłaty tej sumy, stanowiące wartość majątkową. W związku z powyższym, gdy zabezpieczenie należytego wykonania umowy jest złożone w formie innej niż pieniężna, powinno być należycie przechowywane tj. chronione przed nieupoważnionym dostępem lub zniszczeniem, aby zabezpieczyć potencjalne roszczenia Zamawiającego względem wykonawcy.

W zakresie gospodarki mieniem

W wyniku kontroli dokumentacji dot. sprzedaży nieruchomości dokonanych w okresie 2008 r. i I półrocza 2009 r. stwierdzono, że w aktach z postępowań dotyczących sprzedaży czterech nieruchomości tj. działki zabudowanej nr 12/9 o pow. 950 m² położonej w Wałbrzychu przy ul. Wieniawskiego 7, nieruchomości zabudowanej byłym budynkiem przychodni zdrowia o pow. użytkowej 1.046 m² położonej w Jeleniej Górze przy ul. Sprzymierzonych 4 oznaczonej jako działka nr 61 o pow. 2.370 m², nieruchomości zabudowanej położonej w Jeleniej Górze przy ul. Bogusławskiego 28, nieruchomości zabudowanej stanowiącej działkę nr 184/7 o pow. 1. 669 m² położonej w Legnicy przy ul. Pancерnej 5 brak było potwierdzenia zamieszczenia stosownej informacji o sporządzeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, co uniemożliwiało sprawdzenie wykonania postanowień art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.). Brakowało też dokumentów potwierdzających, iż na stronie internetowej Urzędu zamieszczono ogłoszenia o sprzedaży nieruchomości: zabudowanej stanowiącej działkę nr 184/7 o pow. 1. 669 m² położonej w Legnicy przy ul. Pancерnej 5, nieruchomości zabudowanej byłym budynkiem przychodni zdrowia o pow. użytkowej 1.046 m² położonej w Jeleniej Górze przy ul. Sprzymierzonych 4 oznaczonej jako działka nr 61 o pow. 2.370 m², nieruchomości zabudowanej położonej w Jeleniej Górze przy ul. Bogusławskiego 28, w związku z czym zweryfikowanie wymogu o którym mowa art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami było również niemożliwe.

Przy sprzedaży działki zabudowanej nr 164/5 o pow. 602 m² położonej w Jeleniej Górze przy ul. Wincentego Pola 5, pomimo upływu ważności operatu szacunkowego nie dokonano jego aktualizacji (w operacie brak było stosownej klauzuli potwierdzającej jego aktualność), nie sporządzono też nowej wyceny nieruchomości czym naruszono postanowienia art. 156 ust. 3 i 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi „Operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia (...)” oraz „Operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, o którym mowa w ust. 3, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził”. W przedmiotowej sprawie operat został sporządzony 14 czerwca 2006 roku a zatem jego ważność upłynęła 13 czerwca 2007 roku natomiast sprzedaż nastąpiła 14 grudnia 2007 roku.

Podobna sytuacja wystąpiła jeszcze w przypadku dwóch nieruchomości. Rzeczoznawca wycenił działkę nr 105 o pow. 49.980 m² zabudowaną budynkiem byłego sanatorium dla dzieci „Poranek”, budynkiem dawnej wozowni oraz budowlami, położoną w Zagórzcu Śląskim przy ul. Głównej 13 sporządzając 30 maja 2005 roku stosowny operat szacunkowy. Zgodnie z postanowieniem art. 156 ust. 3 powołanej ustawy jego ważność upłynęła po 12 miesiącach tj. 29 maja 2006 roku. Nie dokonując aktualizacji operatu szacunkowego ani nie zlecając sporządzenia nowego operatu nieruchomość została sprzedana 17 czerwca 2008 roku tj. ponad dwa lata po utracie ważności operatu szacunkowego. Aktualizacji operatu szacunkowego nie dokonano również w przypadku sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem garażowym, położonej w Obornikach Śląskich przy ul. Górnej 3 oznaczonej jako działka nr 59/1 o pow. 2.140 m², której wartość została ustalona na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego 12 listopada 2007 roku. Sprzedaży przedmiotowej nieruchomości dokonano 15 maja 2009 roku mimo, iż operat szacunkowy stracił ważność 11 listopada 2008 roku.

Sporządzając dnia 15 maja 2009 roku protokół z uzgodnień (będący podstawą zawarcia umowy sprzedaży) w sprawie bezprzetargowej sprzedaży nieruchomości gruntowej – działka nr 645/3 o pow. 5.410 m² wraz z zabudowaniami położonej w Dobroszycach przy ul. Oleśnickiej 35 na rzecz Gminy Dobroszyce, naruszono postanowienia art. 34 powołanej ustawy i nie dochowano 6-cio tygodniowego terminu do złożenia stosownego wniosku przez osoby lub podmioty o przysługującym im pierwszeństwie w jej nabyciu liczonego od momentu wywieszenia wykazu nieruchomości. Przedmiotowy wykaz został opublikowany 14 kwietnia 2009 roku a zatem wszelkie uzgodnienia z potencjalnym nabywcą powinny rozpocząć się dopiero 25 maja 2009 roku, a nie jak to miało miejsce 15 maja 2009 roku. Ze złożonych wyjaśnień wynikało, iż „(...)przeprowadzone uzgodnienia w czasie podania do publicznej wiadomości wykazu nie mają wpływu na realizację ewentualnych roszczeń byłych właścicieli nieruchomości. W przypadku złożenia takiego wniosku uzgodnienia uznaje się za bezprzedmiotowe. Podpisanie protokołu z rokowań nie przenosi praw do nieruchomości”. Kontrolujący zwrócili jednak uwagę, iż nabywca wykonując postanowienia § 5 protokołu z uzgodnień, 22 maja 2009 roku wpłacił na konto Urzędu Marszałkowskiego uzgodnioną kwotę 206.000 zł tj. jeszcze przed

upływem 6-cio tygodniowego terminu do złożenia stosownego wniosku przez osoby lub podmioty o przysługującym im pierwszeństwie w nabyciu przedmiotowej nieruchomości.

Wydzierżawiając w trybie bezprzetargowym na okres 10 lat nieruchomość zabudowaną budynkiem administracyjno-biurowym, położoną we Wrocławiu przy ul. Bogusławskiego 14, oznaczoną jako działka nr 58/2 AM-35 obręb Stare Miasto o pow. 450 m² naruszono postanowienie § 2 pkt 4 uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr IX/68/99 z 28 maja 1999 roku w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata, zmienionej uchwałą nr XXXVII/667/2001 z 12 października 2001 roku. Zgodnie z powołanym przepisem jedną z przesłanek będącą podstawą bezprzetargowej dzierżawy na okres powyżej 3 lat jest uzyskanie pozytywnej opinii warunkującej odstąpienie od przetargu przez właściwą komisję sejmiku. W tym przypadku brak było takiej opinii.

Z umowy nr DM -M /17/2008 dotyczącej dzierżawy nieruchomości zabudowanej budynkiem przychodni o pow. 1.072,20 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 493,50 m², położonej w Legnicy przy ul. Libana 7, oznaczonej jako działka nr 91 AM-1 obręb Stare Miasto o powierzchni 2.079 m² wynikało, że strony umowy postanowiły, że dzierżawca będzie ostatecznie płacił miesięczny czynsz w wysokości 1.072 zł plus 22% podatek Vat. Kwota ta została wyliczona w ten sposób, iż od miesięcznej kwoty czynszu w wysokości 6.905,30 zł netto odjęto kwotę nakładów na remont budynków w wysokości 5.833,30 zł. Wykonawca zobowiązał się ponieść w całym okresie dzierżawy tj. w okresie 10 lat nakłady w wysokości 700.000 zł, co miesięcznie daje kwotę 5.833,30 zł (700.000 zł/120 miesięcy). Pismem z 16 marca 2009 roku dzierżawca poinformował Urząd Marszałkowski, iż poniósł nakłady finansowe w kwocie 137.684,00 zł brutto na wymianę stolarki okiennej w budynku przychodni w Legnicy przy ul. Libana 7, w związku z czym wnosi o zaliczenie w/w kwoty na poczet czynszu. Po dokonaniu w dniu 3 kwietnia 2009 roku oględzin pismem nr DM-M/7016/TI/244/2009 z 23 kwietnia 2009 roku Wydział Mienia Wojewódzkiego poinformował dzierżawcę, że kwota dotychczas poniesionych wydatków na nakłady remontowe została zaliczona na poczet czynszu z tym, że od 1 lipca 2008 roku do 30 czerwca 2009 roku zaliczona zostaje część powyższej kwoty tj. 69.999,60 zł a pozostała kwota tj. 67.684,40 zł zostanie zaliczona w poczet czynszu w okresie od dnia 1 lipca 2009 roku, po ustaleniu waloryzacji czynszu zgodnie z § 13 przedmiotowej umowy. Należy zatem uznać, iż od kwoty netto czynszu odliczono nakłady w kwocie brutto i dopiero od wyniku naliczono podatek Vat. W trakcie kontroli pismem nr DM-M/7016/TI/859/2009 z 16 grudnia 2009 roku Urząd Marszałkowski poinformował dzierżawcę, iż we wcześniejszych pismach nr DM-M/7016/TI/244/2009 z 23 kwietnia 2009 roku oraz nr DM-M/7016/TI/575/2009 z 26 czerwca 2009 roku mylnie została podana kwota nakładów remontowych zaliczona na poczet czynszu dzierżawnego od 1 lipca 2009 roku. Poprawnie wyliczona kwota powinna wynosić 44.656,10 zł. Zaistniała różnica powstała na skutek uznania w poczet należności czynszowych nakładów remontowych brutto. Wydzierżawiający zaliczył na poczet należności czynszowych nakłady w wysokości 112.855,74 netto (wcześniej zaliczył kwotę brutto – 137.684 zł).

Kontrolując czynności związane z naliczaniem i egzekwowaniem od dzierżawców odsetek ustawowych w przypadku płatności po terminach umownych stwierdzono, iż pomimo wpływu co kwartał do Wydziału Mienia Wojewódzkiego informacji o występowaniu na kontaktach dzierżawców zaległości nie podejmowano czynności windykacyjnych m.in. nie wysyłano do dłużników wezwań do zapłaty, a w przypadku ich niewykonania nie kierowano pozwów o nakaz zapłaty przedmiotowych należności do właściwego sądu, na podstawie przepisów ustawy z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43 poz. 296 ze zm.). W trakcie kontroli pracownik Wydziału Finansów i Rachunkowości sporządził i wysłał do dzierżawców noty obciążeniowe za nieterminowe płatności za dzierżawę, z których wynikało, iż na kontaktach dzierżawców objętych kontrolą wystąpiły zaległości z tytułu odsetek łącznie na kwotę 4.693,63 zł.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Marszałkowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli, celem niedopuszczenia do ich wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Udzielenie kierownikom oświatowych jednostek budżetowych, nieposiadających osobowości prawnej, pełnomocnictw o których mowa w art. 56 ust 1 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.), w związku z § 96 ust. 4 Statutu Województwa przyjętego uchwałą nr XLIII/815/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 29 marca 2002 roku (Dz.Urz. Woj. Dolno. Nr 40, poz. 1084 ze zm.) oraz z § 5 uchwały nr XIX/342/2000 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 31 marca 2000 roku w sprawie zasad gospodarowania mieniem województwa.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 115 poz. 781 ze zm.), a zwłaszcza § 9 ust. 2 rozporządzenia w związku z § 10 ust. 1 pkt 6 lit. a i c załącznika nr 34 do rozporządzenia, zgodnie z którymi kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej a dane po stronie wykonania dotyczące przychodów z tytułu: a) kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji – zawierają łączne kwoty zobowiązań dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy; c) nadwyżki z lat ubiegłych oraz przychodów z innych źródeł – wykazuje się w wysokości środków faktycznie osiągniętych za lata ubiegłe, w tym, w odniesieniu do nadwyżki z lat ubiegłych oraz przychodów z innych źródeł, również kwotę zaangażowaną na pokrycie deficytu.

3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142, poz. 1020 ze zm.), a zwłaszcza zasad funkcjonowania kont 968 „Prywatyzacja” oraz 962 „Wynik na pozostałych operacjach” określonych w zał. nr 1 do rozporządzenia.
4. Dokonywanie wyceny aktywów wrażonych w walutach obcych według zasad określonych w art. 30 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz § 7 ust. 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) tj. po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
5. Przestrzeganie przepisów art. 94 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240), zgodnie z którym poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, są terminowe i udzielane do określonej kwoty; doprecyzowanie zapisu pkt 2 umowy z 31 stycznia 2008 roku poręczenia zobowiązań do kwoty 22.984.062,13 zł poprzez wskazanie, iż jest ono ważne nie dłużej niż do 30 czerwca 2022 roku.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.), przy udzielaniu zamówień publicznych, a w szczególności:
 - a) art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy, zgodnie z którym z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się również wykonawców, którzy nie wnieśli wadium, w tym również na przedłużony okres związania ofertą, lub nie zgodzili się na przedłużenie okresu związania ofertą,
 - b) art. 26 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert.

7. Ewidencjonowanie i przechowywanie zabezpieczeń należytego wykonania umowy, wniesionych w formie innej niż pieniężna, w sposób zapewniający ich ochronę przed zagubieniem, nieupoważnionym dostępem lub zniszczeniem, w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń Zamawiającego z tytułu realizacji umów o zamówienia publiczne.
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. nr 261, poz. 2603 ze zm.) a w szczególności:
 - a) art. 34 ustawy, w zakresie dochowania 6-cio tygodniowego terminu, liczonego od momentu wywieszenia wykazu nieruchomości, dla złożenia stosownego wniosku przez osoby lub podmioty o przysługującym im pierwszeństwie w nabyciu,
 - b) art. 35 ustawy, w którym określono zasady sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę,
 - c) art. 38 ustawy, dotyczącego sporządzania i podawania do publicznej wiadomości ogłoszeń o przeprowadzaniu przetargów dotyczących sprzedaży nieruchomości oraz przy zawieraniu umów użytkowania, najmu lub dzierżawy,
 - d) art. 156 ust. 3 i 4 ustawy w zakresie wykorzystywania operatów szacunkowych w stosownych terminach oraz dokonywania ich aktualizacji.
9. Bieżące naliczanie i dochodzenie odsetek karnych od dzierżawców, którzy dokonują płatności czynszów dzierżawnych po umownych terminach, stosownie do postanowień ustawy z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43 poz. 296 ze zm.).
10. Poinformowanie Izby o wyniku postępowania rozpoczętego w trakcie kontroli i uzyskanych skutkach finansowych dla budżetu województwa, w zakresie obciążania odsetkami dzierżawców za nieterminowe regulowanie należności za dzierżawę.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jerzy Pokój
Przewodniczący Sejmiku
Województwa Dolnośląskiego